

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van een Europees Spoorwegbureau

(2002/C 126 E/08)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2002) 23 def. — 2002/0024(COD)

(Door de Commissie op 24 januari 2002)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 71, lid 1,

Gelet op het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Overeenkomstig de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Met het oog op de geleidelijke totstandkoming van een Europese spoorwegruimte zonder grenzen zijn communautaire maatregelen noodzakelijk op het gebied van de technische regelgeving voor de spoorwegen, zowel met betrekking tot technische aspecten als tot veiligheidsaspecten, die overigens niet los van elkaar kunnen worden gezien.
- (2) Richtlijn 91/440/EEG betreffende de ontwikkeling van de spoorwegen in de Gemeenschap, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2001/12/EEG van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾ voorziet in de verlening van toegangsrechten tot de infrastructuur aan elke spoorwegonderneming uit de Gemeenschap die beschikt over een vergunning en internationale diensten in het goederenvervoer wil verrichten.
- (3) In Richtlijn 95/18/EG van de Raad betreffende de verlening van vergunningen aan spoorwegondernemingen ⁽²⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2001/13/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾, wordt bepaald dat elke spoorwegonderneming in het bezit dient te zijn van een vergunning en dat een in een lidstaat verleende vergunning geldig is op het gehele grondgebied van de Gemeenschap.
- (4) In Richtlijn 2001/14/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2001 inzake de toewijzing van spoorweginfrastructuurcapaciteit en de heffing van rechten voor het gebruik van spoorweginfrastructuur alsmede inzake veiligheids certificering wordt een nieuw kader vastgesteld, dat is gericht op de vorming van een Europese spoorwegruimte zonder grenzen.

- (5) De verschillen op technisch en operationeel gebied tussen de spoorwegsysteem van de lidstaten hebben de nationale spoorwegmarkten van elkaar gescheiden en een dynamische ontwikkeling van deze sector op Europees niveau belemmerd. In Richtlijn 96/48/EG van de Raad van 23 juli 1996 betreffende de interoperabiliteit van het trans-Europees hogesnelheidsspoorwegsysteem ⁽⁴⁾ en in Richtlijn 2001/16/EG 2001 betreffende de interoperabiliteit van het conventionele trans-Europese spoorwegsysteem ⁽⁵⁾ zijn de essentiële eisen omschreven en is een systeem ingevoerd voor het opstellen van verplichte technische specificaties voor interoperabiliteit.
- (6) Om gelijktijdig doelstellingen te kunnen nastreven op het gebied van veiligheid en interoperabiliteit, dienen omvangrijke technische werkzaamheden te worden verricht, die begeleid dienen te worden door een gespecialiseerde instantie. Derhalve dient binnen het bestaande institutionele kader en met eerbiediging van het evenwicht tussen bevoegdheden binnen de Gemeenschap een Europees Spoorwegbureau voor veiligheid en interoperabiliteit te worden opgericht. Door de oprichting van een dergelijk Bureau kan gezamenlijk en op een hoog deskundigheidsniveau rekening worden gehouden met de doelstellingen van veiligheid en interoperabiliteit van het Europese spoorwegnetwerk en een bijdrage worden geleverd aan de revitalisering van de spoorwegsector en aan de algemene doelstellingen van het gemeenschappelijk vervoersbeleid.
- (7) Richtlijn ... van het Europees Parlement en de Raad van ... [betreffende de spoorwegveiligheid] voorziet in de ontwikkeling van gemeenschappelijke veiligheidsindicatoren, gemeenschappelijke veiligheidsdoelstellingen en gemeenschappelijke veiligheidsmethoden. Voor de ontwikkeling van deze instrumenten is onafhankelijke technische deskundigheid benodigd.
- (8) Om de procedures voor de afgifte van veiligheidscertificaten aan spoorwegondernemingen te vereenvoudigen en in een streven naar wederzijdse erkenning op termijn van deze certificaten, is het noodzakelijk om geleidelijk te werken aan wederzijdse erkenning van zo veel mogelijk onderdelen daarvan.
- (9) Richtlijn ... van het Europees Parlement en de Raad van ... [betreffende de spoorwegveiligheid] voorziet in een onderzoek van nationale veiligheidsmaatregelen vanuit een oogpunt van interoperabiliteit. Met het oog daarop is een op onafhankelijke en onpartijdige deskundigheid gebaseerd advies onmisbaar.

⁽¹⁾ PB L 75 van 15.3.2001, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 143 van 27.6.1995, blz. 70.

⁽³⁾ PB L 75 van 15.3.2001, blz. 26.

⁽⁴⁾ PB L 235 van 17.9.1996, blz. 6.

⁽⁵⁾ PB L 110 van 20.4.2001, blz. 1.

- (10) Op het gebied van de veiligheid is het van belang om een zo groot mogelijke transparantie en doelmatige gegevensstromen te waarborgen. Een analyse van prestaties die is ontwikkeld op basis van gemeenschappelijke indicatoren en alle betrokkenen uit de sector met elkaar in verbinding brengt, bestaat op dit moment niet en er is aanleiding om een dergelijk instrument wel tot stand te brengen. Met betrekking tot de statistische aspecten is een nauwe samenwerking met Eurostat noodzakelijk.
- (11) Nationale instanties voor spoorwegveiligheid, verkeersleidingsinstanties en overige nationale overheden dienen een onafhankelijk technisch advies te kunnen aanvragen wanneer zij aangelegenheden behandelen waarbij meerdere lidstaten betrokken zijn.
- (12) Het onderhoud van rollend materieel is een belangrijk onderdeel van het veiligheidssysteem. Bij gebrek aan een certificeringssysteem voor onderhoudswerkplaatsen bestaat er geen werkelijk Europese markt voor het onderhoud van spoorwagematerieel. Deze situatie brengt extra kosten voor de sector met zich mee en leidt ertoe dat bepaalde trajecten met ledig materieel worden afgelegd. Het is dus van belang om geleidelijk een Europees systeem te ontwikkelen voor de certificering van onderhoudswerkplaatsen.
- (13) In Richtlijn 2001/16/EG wordt bepaald dat voor 20 april 2004 een eerste groep technische specificaties voor interoperabiliteit dient te zijn opgesteld. De Commissie heeft de opdracht voor de uitvoering van deze werkzaamheden gegeven aan de Europese Associatie voor Spoorweginteroperabiliteit (AEIF), waarbinnen fabrikanten van spoorwagematerieel, exploitanten en infrastructuurbeheerders zijn vertegenwoordigd. Het is van belang om de ervaring die binnen de AEIF door deskundigen uit de sector is ontwikkeld niet verloren te laten gaan. Met het oog op de continuïteit van de werkzaamheden en de ontwikkelingen die TSI's in de loop der tijd doormaken, is een permanent technisch kader noodzakelijk.
- (14) De interoperabiliteit van het trans-Europese netwerk dient te worden versterkt en bij de keuze voor nieuwe, door de Gemeenschap gesteunde investeringsprojecten dient de doelstelling van interoperabiliteit te worden nagestreefd, een en ander overeenkomstig de bepalingen van Beschikking nr. 1692/96/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 1996 betreffende communautaire richtsnoeren voor de ontwikkeling van een trans-Europees vervoersnet⁽¹⁾.
- (15) De voor het besturen van treinen vereiste beroepskwalificaties zijn van groot belang voor zowel de veiligheid als de interoperabiliteit in Europa. Zij zijn bovendien een voorwaarde voor het vrije verkeer van werknemers in de spoorwegsector. Bij de behandeling van dit punt dient het bestaande kader op het gebied van de sociale dialoog te worden geëerbiedigd. Het Bureau dient de technische steun te verlenen die noodzakelijk is om op Europees niveau met dit aspect rekening te houden.
- (16) Door registratie wordt in eerste instantie erkend dat rollend materieel geschikt is om onder opgegeven omstandigheden te rijden. Registratie van rollend materieel dient op transparante wijze en zonder onderscheid plaats te vinden. Het is een bevoegdheid van de overheid. Het Bureau dient de technische steun te verlenen die noodzakelijk is voor de invoering van een registratiesysteem voor rollend materieel.
- (17) Om een zo groot mogelijke transparantie en gelijke toegang van alle partijen tot relevante gegevens mogelijk te maken, dienen de voor het interoperabiliteitsproces bedoelde documenten voor het publiek toegankelijk te zijn. Dat geldt ook voor vergunningen en veiligheidscertificaten. Het Bureau dient een doelmatige uitwisseling van deze gegevens mogelijk te maken.
- (18) De bevordering van innovatie op het gebied van spoorwegveiligheid en interoperabiliteit is een belangrijke taak, met name voor wat betreft het gebruik van nieuwe technologieën, dat door het Bureau bevorderd dient te worden.
- (19) Om zijn taken goed te kunnen uitoefenen, dient het Bureau te beschikken over een rechtspersoonlijkheid en een eigen begroting waarvoor de middelen in hoofdzaak afkomstig zijn van een bijdrage van de Gemeenschap. Om de onafhankelijkheid van het Bureau te waarborgen in zijn dagelijkse beheer en in de door het Bureau uitgebrachte adviezen en aanbevelingen, is het van belang dat de uitvoerend directeur de volledige verantwoordelijkheid krijgt en dat het personeel van het Bureau onafhankelijk is.
- (20) De samenstelling van de raad van beheer van het Bureau dient een afspiegeling te zijn van het evenwicht tussen de twee takken van de uitvoerende macht van de Gemeenschap en jegens het Europees Parlement het beginsel van verantwoordelijkheid van de uitvoerende macht te waarborgen. Op basis van de richtsnoeren van het Witboek over governance⁽²⁾ van 25 juli 2001 dienen de Commissie en de lidstaten derhalve even sterk vertegenwoordigd te zijn in een raad van beheer met de bevoegdheden die noodzakelijk zijn voor de vaststelling van de begroting, de controle op de uitvoering daarvan, de vaststelling van passende financiële voorschriften, de invoering van transparante werkprocedures voor besluiten van het Bureau en de benoeming van de uitvoerend directeur. Om de transparantie van de besluiten van de raad van beheer te waarborgen, dienen vertegenwoordigers van de betrokken sectoren deel te nemen aan de beraadslagingen. Zij beschikken echter niet over stemrecht, aangezien dit is voorbehouden aan de vertegenwoordigers van de overheid, die verantwoording dienen af te leggen aan de democratisch gekozen controlerende instanties. Laatstgenoemde worden door de Commissie benoemd op basis van hun eigen verdienste en hun ervaring op spoorweggebied, en niet als vertegenwoordigers van bijzondere beroepsorganisaties.
- (21) De werkzaamheden van het Bureau dienen op transparante wijze te worden verricht en op het beheer van het Bureau dienen alle bestaande bepalingen met betrekking tot goed beheer en fraudebestrijding van toepassing te zijn. Een effectieve controle door het Europees Parlement dient te worden gewaarborgd en met het oog daarop dient de uitvoerend directeur van het Bureau te kunnen worden gehoord.

⁽¹⁾ PB L 228 van 9.9.1996, blz. 1, laatstelijk gewijzigd bij Beschikking nr. 1346/2001/EG (PB L 185 van 6.7.2001, blz. 1).

⁽²⁾ COM(2001) 428 def.

(22) Aangezien de doelstellingen van de beoogde maatregel, te weten de oprichting van een gespecialiseerde instantie voor de ontwikkeling van gemeenschappelijke oplossingen op het gebied van spoorwegveiligheid en -interoperabiliteit, niet in voldoende mate kunnen worden verwezenlijkt door de lidstaten en dus, gelet op de collectieve aard van de uit te voeren werkzaamheden, beter op communautair niveau kunnen worden verricht, kan de Gemeenschap maatregelen nemen op grond van het subsidiariteitsbeginsel van artikel 5 van het Verdrag. Overeenkomstig het in genoemd artikel omschreven evenredigheidsbeginsel wordt met deze verordening slechts gedaan hetgeen noodzakelijk is om dit doel te verwezenlijken,

HEBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK 1

UITGANGSPUNTEN

Artikel 1

Oprichting en doelstellingen van het Bureau

1. Krachtens deze verordening wordt een Europees Spoorwegbureau opgericht, hierna te noemen „het Bureau”.
2. Het Bureau heeft tot doel het leveren van een bijdrage op technisch gebied aan de tenuitvoerlegging van de wetgeving van de Gemeenschap ter versterking van het niveau van interoperabiliteit van de spoorwegsysteem en aan de ontwikkeling van een gemeenschappelijke benadering op het gebied van de veiligheid van het Europese spoorwegsysteem, teneinde bij te dragen aan de totstandkoming van een Europese spoorwegruimte zonder grenzen, onder waarborging van een hoog niveau van veiligheid.
3. Bij het nastreven van deze doelstellingen houdt het Bureau volledig rekening met het proces van uitbreiding van de Europese Unie en met de bijzondere omstandigheden van de spoorwegverbindingen met derde landen.

Artikel 2

Typologie van de door het Bureau opgestelde documenten

Het Bureau kan de navolgende documenten vaststellen:

- a) aanbevelingen aan de Commissie betreffende de toepassing van de artikelen 6, 7, 12, 14, 16, 17 en 18;
- b) adviezen aan de Commissie of aan betrokken instanties uit de lidstaten op grond van de artikelen 8, 10, 13 en 15.

Artikel 3

Deelname van beroepsbeoefenaren uit de sector

1. Met het oog op het opstellen van de in de artikelen 6, 7, 12, 14, 16, 17 en 18 bedoelde aanbevelingen baseert het Bureau zich op de deskundigheid van beroepsbeoefenaren uit de sector, en met name op de ervaring van de Europese Associatie voor Spoorweginteroperabiliteit (AEIF).

2. Nadat het zijn jaarlijkse werkprogramma heeft vastgesteld, stelt het Bureau hiertoe in overleg met, en op voorstel van de beroepsorganisaties uit de sector de samenstelling van de werkgroepen vast. Het Bureau ziet toe op de representativiteit en de transparantie van de werkzaamheden van deze groepen.

3. De werkgroepen worden voorgezeten door een vertegenwoordiger van het Bureau.

Artikel 4

Overleg met sociale partners

Voor de in de artikelen 6, 12 en 17 bedoelde werkzaamheden, en wanneer deze werkzaamheden rechtstreeks van invloed zijn op de maatschappelijke omstandigheden of de arbeidsomstandigheden van werknemers in de sector, voert het Bureau overleg met de sociale partners in het kader van het Comité van de sociale dialoog.

Dit overleg vindt plaats voordat het Bureau zijn aanbevelingen aan de Commissie voorlegt. De door het Comité van de sociale dialoog uitgebrachte adviezen worden door het Bureau aan de Commissie gezonden, en door de Commissie aan het in artikel 21 van Richtlijn 2001/16/EG bedoelde comité.

Artikel 5

Overleg met gebruikers

Voor de in de artikelen 6 en 12 bedoelde werkzaamheden, en wanneer deze werkzaamheden rechtstreekse effecten voor de klanten hebben, voert het Bureau overleg met de representatieve gebruikersorganisaties en met de klanten van het goederenvervoer. De lijst van organisaties waarmee overleg dient te worden gepleegd, wordt door het in artikel 21 van Richtlijn 2001/16/EG bedoelde comité opgesteld.

Dit overleg vindt plaats voordat het Bureau zijn aanbevelingen aan de Commissie voorlegt. De door de betrokken organisaties uitgebrachte adviezen worden door het Bureau aan de Commissie gezonden, en door de Commissie aan het in artikel 21 van Richtlijn 2001/16/EG bedoelde Comité.

HOOFDSTUK 2

VEILIGHEID

Artikel 6

Technische ondersteuning

1. Het Bureau doet de Commissie aanbevelingen met betrekking tot de Gemeenschappelijke Veiligheidsdoelstellingen en de Gemeenschappelijke Veiligheidsmaatregelen als bedoeld in artikel 5 van Richtlijn ... [betreffende de spoorwegveiligheid].

2. Het Bureau doet op verzoek van de Commissie, van het Comité als bedoeld in artikel 21 van Richtlijn ... [betreffende de spoorwegveiligheid] of op eigen initiatief aanbevelingen met betrekking tot andere maatregelen op het gebied van de veiligheid.

3. Voor de overgangperiode die voorafgaat aan de vaststelling van gemeenschappelijke veiligheidsdoelstellingen (CST's), gemeenschappelijke veiligheidsmaatregelen (CSM's) en Technische Specificaties voor Interoperabiliteit (TSI's) en met betrekking tot materieel en infrastructuur waarop geen TSI's van toepassing zijn, kan het Bureau elke relevante aanbeveling aan de Commissie doen. Het Bureau verzekert zich van de samenhang tussen deze aanbevelingen en de bestaande en in voorbereiding zijnde TSI's.

4. Het Bureau dient een analyse van de kosten en de baten toe te voegen aan de aanbevelingen die het doet op grond van dit artikel.

5. Het Bureau organiseert en bevordert de samenwerking tussen nationale veiligheidsinstanties en inspectie-instanties als omschreven in Richtlijn ... [betreffende de spoorwegveiligheid].

Artikel 7

Veiligheidscertificaten

Met het oog op de toepassing van artikel 14 van de richtlijn betreffende de spoorwegveiligheid, inzake de harmonisatie van veiligheidscertificaten, ontwikkelt het Bureau een geharmoniseerd formaat voor het veiligheidscertificaat, met inbegrip van een elektronische versie, en een geharmoniseerd formaat voor het aanvragen van veiligheidscertificaten, waarin opgenomen een lijst van de belangrijkste over te leggen gegevens, en doet het aanbevelingen daaromtrent.

Artikel 8

Nationale veiligheidsmaatregelen

1. Het Bureau verricht op verzoek van de Commissie het technische onderzoek van nieuwe nationale veiligheidsmaatregelen die bij haar worden ingediend overeenkomstig de bepalingen van artikel 8 van Richtlijn ... [betreffende de spoorwegveiligheid].

2. Het Bureau onderzoekt de verenigbaarheid van deze maatregelen met de CST's en de CSM's als omschreven in Richtlijn ... [betreffende de spoorwegveiligheid] en met de geldende TSI's.

3. Indien het Bureau, rekening houdend met de door de lidstaat gegeven motivering, van mening is dat een van deze maatregelen onverenigbaar is met de in lid 2 genoemde voorschriften, brengt het binnen twee maanden nadat deze maatregelen aan het Bureau zijn gezonden een advies aan de Commissie uit.

Artikel 9

Beoordeling van prestaties op veiligheidsgebied

1. Het Bureau brengt een netwerk tot stand waarbij de nationale overheden die belast zijn met de veiligheid en de na-

tionale overheden die belast zijn met de onderzoeken als omschreven in Richtlijn ... [betreffende de spoorwegveiligheid] zijn aangesloten, teneinde de inhoud vast te stellen van de gemeenschappelijke indicatoren die zijn opgesomd in Bijlage 1 van Richtlijn ... van het Parlement en de Raad van ... [betreffende de spoorwegveiligheid] en alle beschikbare gegevens over het gebied van spoorwegveiligheid te verzamelen.

2. Op basis van veiligheidsindicatoren, nationale rapporten inzake veiligheid en ongevallen en van eigen gegevens brengt het Bureau elke twee jaar een openbaar rapport uit over de veiligheidsprestaties. Het eerste van deze rapporten wordt gepubliceerd in het derde jaar waarin het Bureau actief is.

3. Het Bureau baseert zich op door Eurostat verzamelde gegevens en werkt samen met Eurostat om te voorkomen dat werkzaamheden dubbel worden uitgevoerd en om verzekerd te zijn van de methodologische samenhang van de indicatoren over spoorwegveiligheid met de indicatoren die worden gebruikt in de andere vervoersmodaliteiten.

Artikel 10

Technisch advies

1. De nationale regulerende instanties als bedoeld in artikel 30 van Richtlijn 2001/14/EG kunnen het Bureau vragen om technisch advies omtrent met de veiligheid verband houdende aspecten van door hen behandelde aangelegenheden.

2. De comités als bedoeld in artikel 35 van Richtlijn 2001/14/EG en artikel 11 bis van Richtlijn 91/440/EEG kunnen het Bureau vragen om technisch advies omtrent met de veiligheid verband houdende aspecten op de gebieden waarvoor zij respectievelijk bevoegd zijn.

3. Het Bureau brengt zijn advies binnen twee maanden uit. Dit advies wordt door het Bureau openbaar gemaakt in een versie waaruit alle gegevens worden weggelaten die verband houden met het handelsgeheim of het industrieel geheim.

Artikel 11

Openbaar register van documenten

1. Het Bureau dient een openbare lijst bij te houden van de navolgende documenten:

- a) Overeenkomstig Richtlijn 95/18/EG afgegeven vergunningen;
- b) Overeenkomstig Richtlijn ... [betreffende de spoorwegveiligheid] afgegeven veiligheidscertificaten;
- c) Op grond van artikel 23 van Richtlijn ... [betreffende de spoorwegveiligheid] aan het Bureau gezonden onderzoeksrapporten;
- d) Op grond van artikel 8 van Richtlijn ... [betreffende de spoorwegveiligheid] bij de Commissie aangemelde nationale bepalingen;

2. De nationale overheden die zijn belast met de afgifte van de in lid 1 genoemde documenten stellen het Bureau binnen een maand in kennis van elk afzonderlijk besluit tot verlening, weigering of intrekking. Het Bureau kan het dossier opvragen waarin de verlening, de weigering of de intrekking van een van deze documenten nader wordt gemotiveerd. In dat geval zenden de betrokken overheden dit dossier binnen vijftien werkdagen aan het Bureau.

3. Het Bureau kan dit openbare gegevensbestand aanvullen met alle relevante documenten of koppelingen die verband houden met de doelstellingen van deze verordening.

HOOFDSTUK 3

INTEROPERABILITEIT

Artikel 12

Door het Bureau verleende technische ondersteuning

Het Bureau draagt bij aan de ontwikkeling en de tenuitvoerlegging van de spoorweginteroperabiliteit overeenkomstig de uitgangspunten en begripsomschrijvingen van de Richtlijnen 96/48/EG en 2001/16/EG. Hiertoe verricht het de navolgende werkzaamheden:

- a) in opdracht van de Commissie stelt het Bureau ontwerp-TSI's op en zendt het ontwerp-TSI's aan de Commissie;
- b) het ziet toe op de aanpassing van TSI's aan technische vooruitgang, marktontwikkelingen en maatschappelijke eisen en doet de Commissie voorstellen voor de aanpassingen van TSI's die het noodzakelijk acht;
- c) het ziet toe op de coördinatie tussen de ontwikkeling en de actualisering van TSI's enerzijds en de ontwikkeling van Europese normen die noodzakelijk blijken te zijn voor de interoperabiliteit anderzijds, en onderhoudt de noodzakelijke contacten met de Europese instanties voor normalisatie;
- d) het organiseert en bevordert de samenwerking tussen aangemelde instanties.

Artikel 13

Inspectie en controle van aangemelde instanties

Onverminderd de verantwoordelijkheid van de lidstaten voor de door hen aangewezen aangemelde instanties kan het Bureau op verzoek van de Commissie of op eigen initiatief de kwaliteit van het werk van aangemelde instanties inspecteren. In voorkomende gevallen brengt het Bureau een advies aan de Commissie uit.

Artikel 14

Monitoring van het niveau van interoperabiliteit

1. Het Bureau doet op verzoek van de Commissie aanbevelingen met betrekking tot de wijze van tenuitvoerlegging van

de interoperabiliteit door het bevorderen van de coördinatie tussen exploitanten en tussen infrastructuurbeheerders, met name om de migratie van systemen te organiseren.

2. Het Bureau draagt zorg voor de monitoring van de vooruitgang van de interoperabiliteit van de spoorwegsysteem. Het publiceert elke twee jaar een rapport aangaande de vooruitgang van de interoperabiliteit. Het eerste van deze rapporten wordt gepubliceerd in het tweede jaar waarin het Bureau actief is.

Artikel 15

Interoperabiliteit van het trans-Europese netwerk

Op verzoek van de Commissie onderzoekt het Bureau vanuit een oogpunt van interoperabiliteit elk infrastructuurproject waarvoor een verzoek om subsidie van de Gemeenschap wordt ingediend. Het Bureau brengt binnen een maand een advies uit.

Artikel 16

Certificering van onderhoudswerkplaatsen

Het Bureau ontwikkelt een Europees systeem voor certificering van onderhoudswerkplaatsen voor rollend materieel en doet aanbevelingen met het oog op de totstandkoming van een dergelijk systeem.

Artikel 17

Beroepskwalificaties

1. Het Bureau inventariseert de belangrijkste kwalificaties die vereist zijn voor het besturen van treinen, alsmede de opleidingssystemen. Het maakt een onderscheid tussen de algemene kwalificaties die vereist zijn per groot type materieel, en de bijzondere kwalificaties voor elke lijn en elk type materieel.

2. Voor de algemene kwalificaties inventariseert het Bureau per groot type materieel de minimale kwalificaties en de opleidingen die voor bestuurders vereist zijn om de veiligheid van de besturing te waarborgen.

3. Het Bureau doet aanbevelingen met het oog op de invoering van een systeem voor erkenning van opleidingsinstellingen en de door hen afgegeven diploma's.

4. Het Bureau bevordert en ondersteunt de uitwisseling van bestuurders en opleiders tussen spoorwegondernemingen in de verschillende lidstaten.

Artikel 18

Registratie van materieel

Het Bureau ontwikkelt een uniek formaat voor de registratie en de inschrijving van rollend materieel overeenkomstig de bepalingen van artikel 14 van Richtlijn 96/48/EG en artikel 14 van Richtlijn 2001/16/EG, en doet de Commissie aanbevelingen daaromtrent.

*Artikel 19***Register van interoperabiliteitsdocumenten**

1. Het Bureau houdt een openbare lijst bij van de navolgende documenten als omschreven in de Richtlijnen 2001/16/EG en 96/48/EG:
 - a) keuringsverklaringen van subsystemen;
 - b) verklaringen van overeenstemming van onderdelen;
 - c) vergunningen voor ingebruikneming, met inbegrip van registratienummers in verband met deze ingebruiknemingen;
 - d) registers van infrastructuurvoorzieningen en rollend materieel.
2. De betrokken instanties zenden deze documenten aan het Bureau, dat voor deze verzending praktische voorschriften opstelt.
3. Het Bureau richt een elektronisch gegevensbestand in, waarin deze documenten worden opgenomen. Dit gegevensbestand is voor het publiek via een website toegankelijk.

HOOFDSTUK 4

STUDIES EN BEVORDERING VAN INNOVATIE*Artikel 20***Studies**

Indien dat gelet op de uitvoering van de bij deze verordening opgedragen taken noodzakelijk is, kan het Bureau studies doen uitvoeren die het uit zijn eigen begroting financiert.

*Artikel 21***Bevordering van innovatie**

De Commissie kan het Bureau belasten met de bevordering van innovatie, gericht op verbetering van de interoperabiliteit en de veiligheid op het spoor, met name voor wat betreft het gebruik van nieuwe informatietechnologieën en plaatsbepalings- en volgsystemen.

HOOFDSTUK 5

INTERNE ORGANISATIE EN WERKWIJZE*Artikel 22***Juridische status, vestigingsplaats**

1. Het Bureau is een instelling van de Gemeenschap. Het heeft rechtspersoonlijkheid.
2. De vestigingsplaats van het Bureau wordt door de bevoegde overheden op voorstel van de Commissie uiterlijk zes maanden na de vaststelling van deze verordening bepaald.
3. In elke lidstaat geniet het Agentschap de meest uitgebreide rechtsbevoegdheid die krachtens het nationale recht wordt toegekend aan rechtspersonen. Meer in het bijzonder is

het Bureau gerechtigd roerende en onroerende zaken te verkrijgen of te vervreemden en om in rechte op te treden.

4. Het Bureau wordt vertegenwoordigd door zijn uitvoerend directeur.

*Artikel 23***Voorrechten en immuniteiten**

Het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Gemeenschappen is van toepassing op het Bureau alsook op het personeel van het Bureau.

*Artikel 24***Personeel**

1. Op het personeel van het Bureau zijn de reglementen en voorschriften van toepassing die gelden voor ambtenaren en andere personeelsleden van de Europese Gemeenschappen. De raad van beheer stelt met instemming van de Commissie de noodzakelijke uitvoeringsbepalingen vast.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 26 worden de bevoegdheden op grond van het Statuut en van de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van de Gemeenschappen (RAP) van het gezag dat bevoegd is tot benoemingen en het gezag dat bevoegd is tot het sluiten van overeenkomsten uitgeoefend door het Bureau voorzover dit het eigen personeel van het Bureau aangaat.
3. Onverminderd het bepaalde in artikel 26, lid 1, wordt het personeel van het Bureau samengesteld uit tijdelijke medewerkers die door het Bureau worden geworven voor de duur van ten hoogste vijf jaar. Dit tijdelijke personeelsbestand is als volgt samengesteld:
 - personeelsleden die worden geworven onder beroepsbeoefenaren uit de sector op basis van hun kwalificaties en hun ervaring op het gebied van spoorwegveiligheid en -interoperabiliteit;
 - personeelsleden die worden aangeworven als ambtenaren die door de Commissie tewerk worden gesteld of gedetacheerd voor leidinggevende of beheerstaken;
 - overige personeelsleden in de zin van de RAP voor uitvoerende of secretariaatstaken.
4. Deskundigen die deelnemen aan de door het Bureau georganiseerde werkgroepen behoren niet tot het personeel van het Bureau. Hun reis- en verblijfkosten komen ten laste van het Bureau overeenkomstig de door de raad van beheer vastgestelde voorschriften en tabellen.

*Artikel 25***Funcie en taken van de uitvoerend directeur**

1. Het Bureau wordt geleid door zijn uitvoerend directeur. De uitvoerend directeur is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van het Bureau en handelt geheel onafhankelijk. Hij vraagt noch aanvaardt enige aanwijzing van enige regering noch van enige andere instantie of onderneming.

2. De uitvoerend directeur:
- bereidt het werkprogramma voor en legt dit na goedkeuring door de Commissie aan de raad van beheer voor;
 - doet hetgeen noodzakelijk is met het oog op de tenuitvoerlegging van het werkprogramma. Hij beantwoordt alle verzoeken om ondersteuning van de Commissie;
 - doet hetgeen noodzakelijk is, waaronder met name de vaststelling van interne administratieve aanwijzingen en de publicatie van notities, om te waarborgen dat het Bureau overeenkomstig de bepalingen van deze verordening functioneert;
 - voert een doelmatig monitoringsysteem in om de resultaten van het Bureau te kunnen toetsen aan zijn operationele doelstellingen, en stelt op basis daarvan jaarlijks een concept-jaarverslag op dat hij voorlegt aan de raad van beheer;
 - voert geregeld beoordelingen uit die overeenkomen met de erkende beroepsnormen;
 - oefent jegens het personeel de bevoegdheden uit die zijn omschreven in artikel 23, lid 2;
 - stelt ramingen op van de inkomsten en de uitgaven van het Bureau overeenkomstig artikel 38 en voert de begroting uit overeenkomstig artikel 39.
3. De uitvoerend directeur kan terzijde worden gestaan door een of meer afdelingshoofden. Hij kan geen van de hem verleende bevoegdheden delegeren.

Artikel 26

Benoeming binnen het Bureau

- De uitvoerend directeur wordt op voordracht van de Commissie benoemd door de raad van beheer. De raad van beheer is bevoegd om de uitvoerend directeur te ontslaan op voorstel van de Commissie. De uitvoerend directeur wordt benoemd voor de duur van vijf jaar. Deze benoemingstermijn kan eenmaal worden verlengd voor de duur van ten hoogste twee jaar.
- De uitvoerend directeur van het Bureau benoemt de overige personeelsleden van het Bureau overeenkomstig de uitgangspunten als omschreven in artikel 23 van deze verordening.

Artikel 27

Horen van de uitvoerend directeur door het Europees Parlement

De uitvoerend directeur zendt jaarlijks een algemeen verslag van de werkzaamheden van het Bureau aan het Europees Parlement. Het Europees Parlement kan daarnaast te allen tijde de uitvoerend directeur horen met betrekking tot een onderwerp dat verband houdt met de werkzaamheden van het Bureau.

Artikel 28

Vorming en taken van de raad van beheer

- Het Bureau heeft een raad van beheer.
- De raad van beheer:

- benoemt de uitvoerend directeur overeenkomstig de bepalingen van artikel 26;
- stelt jaarlijks voor 31 maart het algemene jaarverslag van het Bureau over het voorgaande jaar vast en zendt dit aan de Commissie, de Raad en het Europees Parlement;
- stelt jaarlijks voor 30 oktober het werkprogramma van het Bureau voor het volgende jaar vast en zendt dit aan de Commissie, de Raad en het Europees Parlement;
- stelt voor het begin van het financiële boekjaar de definitieve begroting van het Bureau vast en past deze in voorkomende gevallen aan de bijdrage van de Gemeenschap en de overige inkomsten van het Bureau aan;
- oefent zijn taken met betrekking tot de begroting van het Bureau uit in overeenstemming met het bepaalde in hoofdstuk 6;
- oefent het disciplinaire gezag uit over de uitvoerend directeur en ziet erop toe dat het Bureau bij zijn werkzaamheden de vereiste transparantie en onpartijdigheid in acht neemt.

Artikel 29

Samenstelling van de raad van beheer

- De raad van beheer bestaat uit:
 - zes vertegenwoordigers van de Raad,
 - zes vertegenwoordigers van de Commissie,
 - drie onafhankelijke leden zonder stemrecht die door de Commissie worden benoemd op grond van hun erkende deskundigheid in de sector.
- De Raad en de Commissie benoemen hun vertegenwoordigers alsmede een vervanger voor elke vertegenwoordiger, die hen bij afwezigheid kan vervangen en ook stemrecht heeft. De leden van de raad van beheer worden benoemd voor de duur van vijf jaar. Deze termijn kan eenmaal worden verlengd.

Artikel 30

Voorzitterschap van de raad van beheer

- De raad van beheer kiest uit zijn midden een voorzitter en een vice-voorzitter. De vice-voorzitter vervangt ambtshalve de voorzitter wanneer deze niet in staat is zijn functie uit te oefenen.
- De voorzitter en de vice-voorzitter worden gekozen voor de duur van drie jaar en stellen hun functie ter beschikking wanneer zij niet meer de hoedanigheid van lid van de raad van beheer hebben. Deze zittingstermijn kan eenmaal worden verlengd.

Artikel 31

Vergaderingen

- De vergaderingen van de raad van beheer worden uitgeschreven door zijn voorzitter. De uitvoerend directeur van het Bureau neemt deel aan de beraadslagingen.

2. De raad van beheer komt ten minste tweemaal per jaar bijeen. Voorts komt hij bijeen op initiatief van zijn voorzitter of op verzoek van de Commissie of van de meerderheid van zijn leden.

Artikel 32

Stemmingen

De raad van beheer neemt zijn besluiten met een tweederde meerderheid van de stemgerechtigde leden. Elk lid beschikt over een stem, met uitzondering van de drie onafhankelijke leden en van de uitvoerend directeur, die geen stemrecht hebben.

Artikel 33

Bezoeken in lidstaten

1. Met het oog op de vervulling van de in de artikelen 8, 9, 10, 13 en 15 opgedragen taken kan het Bureau op verzoek van de Commissie bezoeken in de lidstaten afleggen. De nationale overheden van de lidstaten vergemakkelijken het werk van het personeel van het Bureau met het oog op het goede verloop van de bezoeken. De ambtenaren van het Bureau zijn bevoegd om:

- a) de dossiers, gegevens, verslagen en alle overige relevante documenten te onderzoeken die betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de communautaire voorschriften inzake spoorweginteroperabiliteit en -veiligheid;
- b) afschriften te vervaardigen van deze dossiers, gegevens, verslagen en overige documenten of van delen daarvan;
- c) ter plaatse om een mondelinge toelichting te vragen;
- d) alle ruimten, terreinen of vervoermiddelen te betreden.

2. Het Bureau stelt de betrokken lidstaat in kennis van het voorgenomen bezoek, van de identiteit van de bezoekende ambtenaren en van de datum waarop het bezoek aanvangt. De ambtenaren van het Bureau die zijn belast met de uitvoering van deze bezoeken, oefenen hun bevoegdheden uit op vertoon van een besluit van de uitvoerend directeur van het Bureau, waarin het onderwerp en het doel van hun dienstreis staan omschreven.

3. Na afloop van elk bezoek en na de bezochte diensten gehoord te hebben, stelt het Bureau een verslag op, dat aan de Commissie en de betrokken lidstaat wordt toegezonden.

Artikel 34

Aansprakelijkheid

1. Ten aanzien van de contractuele aansprakelijkheid van het Bureau geldt de voor de desbetreffende overeenkomst toepasselijke wetgeving.

2. Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen is tot oordelen bevoegd op grond van elke arbitrageclausule uit een door het Bureau gesloten overeenkomst.

3. In geval van niet-contractuele aansprakelijkheid vergoedt het Bureau overeenkomstig de gemeenschappelijke rechtsbeginselen van de lidstaten alle door zijn diensten of personeelsleden in de uitoefening van hun functie veroorzaakte schade.

4. Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen is bevoegd voor alle geschillen met betrekking tot de vergoeding van de in lid 3 bedoelde schade.

5. Op de persoonlijke aansprakelijkheid van zijn personeelsleden jegens het Bureau zijn de bepalingen van toepassing van het statuut of van de regeling waaronder zij vallen.

Artikel 35

Talen

1. De interne werktalen van het Bureau zijn het Engels, het Frans en het Duits. De lidstaten kunnen zich tot het Bureau wenden in de Gemeenschapstaal van hun keuze.

2. De voor het functioneren van het Bureau noodzakelijke vertaalwerkzaamheden worden verricht door het vertaalcentrum van de organen van de Unie.

Artikel 36

Deelname van derde landen

1. Het Bureau staat open voor de deelname van Europese landen die met de Europese Gemeenschap overeenkomsten hebben gesloten betreffende de aanneming en de toepassing door die landen van het Gemeenschapsrecht op het gebied waarop deze verordening betrekking heeft.

2. Overeenkomstig de relevante bepalingen van deze overeenkomsten zullen regelingen worden getroffen om de wijze van deelname van deze landen aan het werk van het Bureau nader te omschrijven voor wat betreft de aard en de omvang van deze deelname. Deze regelingen voorzien met name in bepalingen met betrekking tot de financiële bijdragen en het personeel. Zij kunnen voorzien in een vertegenwoordiging zonder stemrecht in de raad van beheer.

Artikel 37

Transparantie

Verordening (EG) nr. 1049/2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie is van toepassing op de in het bezit van het Bureau zijnde documenten.

De raad van beheer stelt de noodzakelijke praktische maatregelen vast met betrekking tot de tenuitvoerlegging van verordening (EG) nr. 1049/2001.

HOOFDSTUK 6

FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 38

Begroting

1. De inkomsten van het Bureau zijn afkomstig van:

- een bijdrage van de Gemeenschap;
- een eventuele bijdrage van derde landen die op grond van artikel 35 deelnemen aan de werkzaamheden van het Bureau;

— vergoedingen voor publicaties, opleidingen of andere door het Bureau verrichte diensten.

2. De uitgaven van het Bureau bestaan uit door de kosten voor personeel, administratie, infrastructuur en organisatie.

3. De uitvoerend directeur stelt voor het volgende begrotingsjaar een raming op van de inkomsten en de uitgaven van het Bureau en zendt deze raming samen met een overzicht van de personeelsbezetting aan de raad van beheer.

4. De inkomsten en uitgaven dienen in evenwicht te zijn.

5. De raad van beheer stelt uiterlijk op 31 maart de ontwerpbegroting voor het volgende boekjaar vast en zendt deze aan de Commissie, die op basis daarvan de ramingen opneemt in het voorontwerp van de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen, die zij overeenkomstig artikel 272 van het Verdrag bij de Raad indient.

6. De raad van beheer stelt uiterlijk op 15 januari van het desbetreffende boekjaar de begroting van het Bureau vast en past deze indien nodig aan de door de begrotingsautoriteit toegekende subsidie van de Gemeenschap aan.

Artikel 39

Uitvoering en controle van de begroting

1. De uitvoerend directeur voert de begroting van het Bureau uit.

2. De controle op de verplichtingen en de betaling van alle uitgaven, alsmede de controle op het bestaan en de inning van alle inkomsten van het Bureau wordt verricht door de financieel controleur van de Commissie.

3. Uiterlijk op 31 maart van elk jaar zendt de uitvoerend directeur de Commissie, de raad van beheer en de Rekenkamer de uitgebreide jaarrekening van alle inkomsten en uitgaven van het vorige boekjaar.

De Rekenkamer onderzoekt deze jaarrekening overeenkomstig artikel 248 van het Verdrag. Jaarlijks publiceert de Rekenkamer een verslag van de werkzaamheden van het Bureau.

4. Op aanbeveling van de raad van beheer verleent het Europees Parlement de uitvoerend directeur van het Bureau de charge voor de uitvoering van de begroting.

Artikel 40

Financieel reglement

Nadat de raad van beheer de goedkeuring van de Commissie en het advies van de Rekenkamer heeft ontvangen, stelt hij het financieel reglement van het Bureau vast, waarin met name is opgenomen de procedure die dient te worden gevolgd bij de opstelling en de uitvoering van de begroting van het Bureau, overeenkomstig artikel 142 van het financieel reglement dat van toepassing is op de algemene begroting van de Europese Unie.

Artikel 41

Fraudebestrijding

1. Ten aanzien van de bestrijding van fraude, corruptie en andere onwettige handelingen zijn de bepalingen van Verordening (EG) nr. 1073/1999 ⁽¹⁾ van het Europees Parlement en de Raad van 25 mei 1999 betreffende onderzoeken door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) volledig van toepassing.

2. Het Bureau onderschrijft het Interinstitutioneel Akkoord ⁽¹⁾ van 25 mei 1999 betreffende interne onderzoeken door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) en stelt onverwijld de noodzakelijke bepalingen vast, die van toepassing zijn op alle personeelsleden van het Bureau.

3. In de financieringsbesluiten en de daaruit voortvloeiende uitvoeringsakkoorden en -instrumenten wordt uitdrukkelijk bepaald dat de Rekenkamer en OLAF indien noodzakelijk ter plaatse een controle kunnen uitvoeren bij de begunstigen van kredieten van het Bureau.

HOOFDSTUK 7

ALGEMENE BEPALINGEN EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 42

Aanvang van de werkzaamheden van het Bureau

Het Bureau zal binnen 24 maanden na het van kracht worden van deze verordening operationeel zijn.

Artikel 43

Evaluatie

Binnen vijf jaar nadat het Bureau zijn werkzaamheden heeft aangevangen zal de Commissie een evaluatie doen plaatsvinden van de tenuitvoerlegging van deze verordening, de door het Bureau bereikte resultaten en zijn werkmethoden. In deze evaluatie wordt rekening gehouden met de mening van vertegenwoordigers uit de beroepsgroep, de sociale partners en de organisaties van klanten. De uitkomsten van de evaluatie dienen openbaar te worden gemaakt. Eventueel doet de Commissie voorstellen voor wijziging van deze verordening.

Artikel 44

Deze richtlijn treedt in werking op de dag volgende op die van zijn bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Deze verordening is bindend in al zijn onderdelen en rechtstreeks van toepassing in elke lidstaat.

⁽¹⁾ PB L 136 van 31.5.1999.